

KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESİ

KEİPA

Doc. GA56/CC55/REC178/20/tr

178/2020¹ SAYILI TAVSİYE KARARI **“Parlamentoların Salgınla Mücadeledeki Rollerini – Sosyal Yönleri”**

1. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA), yeni koronavirüs enfeksiyonu olan COVID-19'un toplumlar ve ekonomiler üzerindeki yıkıcı etkisini vurgulamakta ve insanların yaşamlarını temelden değiştirdiğini belirtmektedir. Günümüzün bu küresel sağlık krizine etkili bir yanıt verilebilmesi, hem ayrı ayrı devletler tarafından hem de bölgesel düzeyde mevcut durumun karmaşıklığının gereken ölçüde dikkate alınmasıyla belirlenmesi gereken kararlı ve yenilikçi eylemlerde bulunulmasını gerektirmektedir.
2. KEİPA, parlamentoların, stratejileri halk sağlığını güçlendirmeye yönelik olarak düzenlemek ve hastalıkların uluslararası alanda yayılmasının önlenmesi için gösterilmesi gereken çabaları koordine etmek suretiyle, insanların küresel salgın bağlamında daha güvenli ve daha az belirsiz bir yaşam sürmelerinin sağlanmasındaki önemli rolüne dikkat çekmektedir. Sosyal güvenlik ağlarının dirençli kılınması, test sayılarının artırılması, sağlık çalışanlarına destek sağlanması ve hayati önemdeki ilaçların ve kişisel koruyucu ekipmanların tedarik edilmesi, salgının etkilerinin azaltılmasını ve kapsayıcı ve sürdürülebilir büyümenin sağlanmasını amaçlayan ulusal stratejilerin temel unsurlarıdır.
3. KEİPA, KEİ Üye Devletlerinin ülke içindeki kapasitenin derhal harekete geçirilmesine ve Dünya Sağlık Örgütü'nün tavsiyelerine uygun olarak krize zamanında müdahale edilmesine yönelik eylemlerini son derece takdir etmektedir. İnsan hayatı ve sağlık birinci

---

¹ 24 Kasım 2020 tarihli Asamble müzakereleri (bkz. 7 Ekim 2020 tarihinde müzakere edilen GA55/CC54/REP/20 belge numaralı Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komisyonu'nun “Parlamentoların Salgınla Mücadeledeki Rollerini – Sosyal Yönleri” başlıklı Raporu; Raportör: Sn. Musa Guliyev, Komisyon Üyesi, Azerbaycan).

24 Kasım 2020 tarihinde gerçekleştirilecek olan Genel Kurulun Elli Altıncı Oturumunda Asamble tarafından onaylanan Metin.

öncelik haline gelmiştir. Bu kapsamda, enfeksiyonun yayılmasını önlemek için bir dizi önlem alınmış, tıbbi hizmetler COVID-19 ile mücadele edilmesini mümkün kılacak şekilde dönüştürülmüş, bilimsel potansiyel artırılmış, toparlanmayı hızlandırmak için teşvikler belirlenmiş ve ekonomiler yapısal olarak değiştirilmiştir. Söz konusu önlemlerin halihazırda yürürlükte olmasına rağmen, daha fazlasının yapılması gerekmektedir.

4. KEİPA, ulusal parlamentoların salgın sırasında hesap verebilirlik, şeffaflık, hoşgörü ve sosyal uyumu teşvik etme çabalarını iki katına çıkardığını memnuniyetle ifade etmektedir. Ulusal parlamentolar mücbir sebep durumunda gerekli yasaların zamanında kabul edilebilmesi için alarm durumuna geçmiş ve özel bir çalışma düzeni içerisinde harekete geçmişlerdir.
5. KEİPA, parlamentoların ve parlamenterlerin küresel salgınla mücadelede seferberlik, sivil sorumluluk, karşılıklı yardım, hoşgörü ve şefkatin yüksek düzeyde olmasını sağlamaları gerektiğini vurgulamaktadır. Parlamentolar, halkla diyalog ve işbirliğinin geliştirilmesinde anahtar bir köprü görevi görür ve kanıta dayalı bilgilerin sağlanması, farkındalık yaratılması ve paniğin önlenmesinde önemli rol oynarlar. Vatandaşların güveni ve sosyal uyum, salgın kapsamında yürürlüğe koyulan düzenlemelerin yerine getirilmesinde disiplini artırır ve daha kapsayıcı ve dirençli bir toplum oluşturulmasına katkıda bulunur.
6. KEİPA, sosyal ve ekonomik kalkınmanın birbirine bağlı olgular olduklarına ve birlikte sürdürülebilir kalkınmanın bileşenlerini güçlendirdiklerine ve insanların yaşam kalitesinin iyileştirilmesinin temelini oluşturduklarına dair inancı paylaşmaktadır. Bu nedenle viral enfeksiyonun yayılmasının sınırlandırılması ile COVID-19'un neden olduğu krizin sosyo-ekonomik sonuçlarının ortadan kaldırılması çabaları arasında bir dengenin bulunması gereklidir.
7. KEİPA, tüm düzeylerde gerekli önlemlerin zamanında uygulanmasını kolaylaştırmaya kararlıdır. Vatandaşları ve altyapıyı korumaya yönelik ulusal programların benimsenmesi yoluyla sürdürülebilir kalkınmanın sosyo-ekonomik yönlerinin güçlendirilmesi önemlidir.
8. KEİPA, KEİ Turizmde İşbirliği Çalışma Grubu'nun faaliyetlerini, özellikle de koronavirüs salgınının turizm alanındaki olumsuz sonuçlarının üstesinden gelinmesine yönelik KEİ Koronavirüs Protokollerinin hazırlanması için Üye Devletlerin uzmanlarından bir görev gücünün oluşturulmasını memnuniyetle karşılamaktadır.
9. KEİPA, yeni COVID-19 koronavirüsü enfeksiyonu kaynaklı salgının neden olduğu zorlukların daha geniş bir uluslararası işbirliği yoluyla ortadan kaldırılabileceğine inanmaktadır. Dayanışma ve işbirliği, salgınla mücadelede uluslararası toplumun en güçlü silahlarıdır.
10. Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, KEİPA, KEİ Üye Devletlerinin parlamento ve hükümetlerine aşağıdaki tavsiyelerde bulunmaktadır:
  - i. insan sağlığı, refahı ve mutluluğuna yönelik ciddi bir tehdit oluşturan salgına karşı mücadeleye *öncelik verilmesi*;
  - ii. salgının yıkıcı sosyal ve ekonomik etkilerine kapsamlı bir şekilde müdahale edilebilmesine ve bu etkilerin gerektiği şekilde ele alınabilmesine olanak verecek şekilde yasal çerçeveyi güçlendirmeye yönelik *çabaların geliştirilmesi*;
  - iii. salgının sınırlandırılmasını ve önlenmesini amaçlayan ulusal ve uluslararası yasal çerçevelerin güçlendirilmesi için parlamentolar arası etkileşimi güçlendirecek *tedbirlerin alınması*;

- iv. salgınla mücadelede, ilgili uluslararası yasal araçları dikkate alarak bölgesel işbirliğinin *güçlendirilmesi*;
- v. Dünya Sağlık Örgütü'nün Uluslararası Sağlık Yönetmeliği (IHR) doğrultusunda salgının önlenmesine ve kontrol altına alınmasına ve salgına yanıt verilmesine yönelik olarak sağlam, sürdürülebilir ve güvenli bir sistemin kurulmasının *desteklenmesi*;
- vi. salgınla mücadele alanındaki bilgi ve becerilerin değişimi ve ortak araştırmalar yürütülmesi için platformlar *oluşturulması* ve mevcut platformların geliştirilmesi;
- vii. Karadeniz Bölgesi Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine İlişkin Bilgi ve En İyi Uygulamalar Merkezi aracılığıyla bilgi alışverişinin sağlanması da dahil olmak üzere, sağlık hizmetleri ve salgın ile mücadele alanlarında bilgi alışverişinin sürekliliğinin *sağlanması*;
- viii. tehlikeli viral hastalıkların önlenmesi ve yayılmalarından kaçınılması amacıyla bilgi ve iletişim alanında işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik bir eylem planının *geliştirilmesi*;
- ix. temel ürün ve kişisel koruyucu ekipman eksikliğini gidermek için yerli üretim kapasitelerinin artırılması olasılığının *değerlendirilmesi*;
- x. kişisel koruyucu ekipmanlar, teşhis ürünleri ve klinik ürünler dahil olmak üzere, acil ihtiyaçlara odaklanarak tedarik zincirlerinin *yeniden değerlendirilmesi ve yeniden planlanması*;
- xi. sıhhi koşulları iyileştirerek ve ilgili yasa ve yönetmeliklere uyulmasını sağlayarak, bulaşıcı hastalıkların önlenmesine ve tedavisine yönelik etkili yöntemlerin uygulanmasının *teşvik edilmesi*;
- xii. COVID-19 için aşı ve tıbbi tedavi bulmaya yönelik küresel çabalara daha fazla katılım sağlanması dahil olmak üzere, öncü tıbbi yaklaşımların yürürlüğe koyulmasını amaçlayan araştırmaların ve yeniliklerin *teşvik edilmesi*;
- xiii. eğitim alanındaki mevcut zorlukların üstesinden gelinmesine ve uzaktan/çevrimiçi öğretim alanında yeni güncel beceriler oluşturulmasına yönelik olarak *gerekli önlemlerin alınması*;
- xiv. salgın sırasında yanlış bilgilerin, panik halinin ve korkunun yaygınlaşmasına karşı en etkili yol olarak doğru, açık ve kanıta dayalı bilgilerin yayılmasının *sağlanması*;
- xv. toplumsal çıkarılara ve sosyal koruma önlemlerine özellikle dikkat etmek suretiyle, sosyal kalkınmanın güçlendirilmesine yönelik olarak *gerekli yapının oluşturulması*;
- xvi. salgın sırasında risk altında bulunan kişilere tıbbi ve sosyal destek sağlanması konusunda hayır kurumlarının, aktivistlerin ve gönüllülerin çalışmalarının *teşvik edilmesi*;
- xvii. salgının sosyal etkilerinin mültecileri kabul eden veya mültecilerin geçiş yolu üzerinde bulunan ülkelerdeki kamplarda yaşayan mültecilerin durumunu daha da karmaşık hale getirmemesinin sağlanmasına *yardımcı olunması*; ve
- xviii. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü'nün salgınla mücadele alanındaki çalışmalarının *desteklenmesi*.

11. **Asamble**, işbu Tavsiye Kararını göz önünde bulundurmaları yönünde KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi'ne **çağrıda bulunmaktadır**